

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΝΙΕΦΣΚΙ

ΒΡΑΔΙΑ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ **12** ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2010

ΜΕΓΑΡΟ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Καλλιτεχνικός Διευθυντής
Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης
Μύρων Μιχαηλίδης

Ειδικό Ταμείο Οργάνωσης Συναυλιών (ΕΤΟΣ)

Πρόεδρος
Βασίλης Γάκης
Αντιπρόεδρος
Κωνσταντίνος Καλαϊτζής
Μέλη
Θεοφάνης Καραγιώργος
Χρυσάνθη Αραπάκη
Ευσταθία Μαυρίδου-Γκουτζίκα

Συντονισμός-Επιμέλεια Ύλης:
Θεοδώρα Καραμανίδου-Βαγγέλης Γιασιμακόπουλος

Μουσικολογική Ανάλυση:
Evelin Voigtmann

Φωτογραφίες ΚΟΘ:
Νώντας Στυλιανίδης:

Σχεδιασμός Εντύπου:
Reassign - Design Agency

Φιλμ-Εκτυπώσεις:
Λιθογραφία

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΝΙΕΦΣΚΙ

ΒΡΑΔΙΑ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

Σκηνοθεσία: **Sergei Eisenstein**
Μουσική: **Sergei Prokofiev**

Βοηθός σκηνοθέτη: **Dmitri Vasilyev**
Σενάριο: **Pyotr Pavlenko, Sergei Eisenstein**
Διεύθυνση φωτογραφίας: **E. Tissé, S. Uralov**
Μοντάζ: **Esfir Tobak**

Christof Escher
διεύθυνση ορχήστρας

Μαρία Καραγεβρέκη – La Vita
μεσόφωνος

Μικτή Χορωδία Θεσσαλονίκης

Μαίρη Κωνσταντινίδου
μουσική διδασκαλία

Διάρκεια: 1:45'

Εταιρεία παραγωγής: Mosfilm (1938)

Η ταινία αποτελεί ευγενική παραχώρηση
της **MOS Films**

Το μουσικό υλικό είναι παραχώρηση του
εκδοτικού οίκου **Sikorski Musikverlage**

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 12 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2010
ΜΕΓΑΡΟ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, 21:00

ΠΑΙΖΟΥΝ

πρίγκηπας Αλέξανδρος Νιέφσκι:

Vasili Buslay:

Gavrilo Oleksich:

Pavsha (δήμαρχος Πσκοφ):

Ignat (οπλοποιός):

Domash Tverdislavich (βογιάρος)

Olga:

Balk (αρχηγός της Τάξης των Τευτόνων):

Timoferevna (μητέρα Buslay):

Βασίλισσα:

Tverdilo (προδότης):

Anani (μοναχός):

Αρχιεπίσκοπος:

Μοναχός με μαύρη καλύπτρα:

Nikolai Cherkasov

Nikolai Okhlopkov

Andrei Abrikosov

Vasili Novikov

Dmitri Orlov

Nikolai Arsky

Vera Ivashova

Vladimir Yershov

Varvara Massalitinova

Aleksandra Danilova

Sergei Blinnikov

Ivan Lagutin

Lev Fenin

Naum Rogozhin

Σε συνεργασία με την **European Film Philharmonic**
FILMPHILHARMONIC EDITION

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης είναι ένα από τα δύο σημαντικότερα συμφωνικά σχήματα της Ελλάδας. Το ρεπερτόριο που περιλαμβάνεται στο πρόγραμμά της ξεκινά από τη μουσική μπαρόκ και φθάνει μέχρι τις πρωτοποριακές συνθέσεις του 21^{ου} αιώνα.

Ιδρύθηκε το 1959 από τον Έλληνα μουσουργό Σόλωνα Μιχαηλίδη και κρατικοποιήθηκε το 1966. Πολλοί και σημαντικοί Έλληνες καλλιτέχνες ανέλαβαν τη διευθυντική «σκυτάλη» της. Πρώτος ο ιδρυτής της και στη συνέχεια ο Γεώργιος Θυμής, ο Άλκης Μπαλτάς, ο Κάρολος Τρικολίδης, ο Κοσμάς Γαλιλαίας, ο Κωνσταντίνος Πατσαλίδης, ο Λεωνίδας Καβάκος και ο Μίκης Μιχαηλίδης. Σήμερα ο αριθμός των μελών της ορχήστρας ανέρχεται σε περίπου εκατόν είκοσι μουσικούς, με διευθυντή τον αρχιμουσικό Μύρωνα Μιχαηλίδη.

Πέρα από τις τακτικές συμφωνικές της συναυλίες, καλύπτει ένα ευρύ φάσμα καινοτόμων καλλιτεχνικών δραστηριοτήτων, πραγματοποιώντας τακτικά παραστάσεις όπερας, μπαλέτου, με συνοδεία βιβλίου κινηματογράφου κλπ, δραστηριότητες που έχουν προσελκύσει νέο κοινό στην ορχήστρα κατά τα τελευταία χρόνια. Στο πλαίσιο της διαμόρφωσης του μελλοντικού φιλόμουσου κοινού εντάσσεται η έντονη δραστηριότητά της με εκπαιδευτικές συναυλίες για παιδιά, νέους και όλη την οικογένεια.

Ένας από τους βασικούς στόχους της ορχήστρας είναι η προβολή της ελληνικής μουσικής παρακαταθήκης με την παρουσίαση πολλών πρώτων εκτελέσεων πανελληνίως και παγκοσμίως. Στο ίδιο πλαίσιο εντάσσεται και η προώθηση νέων καλλιτεχνών, πολλοί από τους οποίους σήμερα είναι καταξιωμένοι στην ελληνική και διεθνή μουσική σκηνή. Πρωτοπορώντας στον ελληνικό μουσικό χώρο, ηχογραφεί με διεθνούς κύρους δισκογραφικές εταιρείες, όπως η BIS και η NAXOS. Στις πρόσφατές της παραγωγές εντάσσεται η ηχογράφηση των *Κοντσέρτων αρ. 3 και 4* του Μπετόβεν με σολίστα τον Aldo Ciccolini (EMI Classics).

Στον κατάλογο των Ελλήνων και Ξένων αρχιμουσικών και σολίστ που έχουν συμπράξει με την Κ.Ο.Θ. συμπεριλαμβάνεται ένας μεγάλος αριθμός διάσημων προσωπικοτήτων: P. Domingo, J. Carreras, L. Pavarotti, S. Accardo, J. Anderson, V. Ashkenazy, P. Badura-Skoda, L. Berman, P. Fournier, B. L. Gelber, N. Gutman, J. Horenstein, A. Khatchaturian, L. Kogan, E. Kurtz, N. Magalov, M. Maisky, Ch. Mandeal, S. Mintz, V. Nelson, I. Pogorelich, R. Ricci, M. Rostropovich, G. Shaham, Y. Simonov, V. Spinakov, V. Tretjakov, Οδ. Δημητριάδης, Λ. Καβάκος, Κ. Κατσαρής, Θ. Κερκέζος, Κ. Πασχάλης, Δ. Σγούρος, Μ. Τιρίμος, κ.ά.

Η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης πραγματοποιεί τις συναυλίες της στο Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης. Πέρα από τη συχνή και συστηματική παρουσία της σε πόλεις ολόκληρης της Βόρειας Ελλάδας, περιοδεύει σε όλο τον ελλαδικό χώρο. Εμφανίζεται ετησίως στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών και συμπράττει στα σημαντικότερα φεστιβάλ τόσο της χώρας όσο και του εξωτερικού (Φεστιβάλ Αθηνών-Ηρώδειο, Δημήτρια, Φιλίππων, Διεθνές Φεστιβάλ «Κύπρια»-Κύπρος, International Festival Zino Francescatti-Μασσαλία, Φεστιβάλ Ecléctic-Balénθια κ.ά.).

Το Φεβρουάριο του 2007 η παραγωγή της ΚΟΘ "Impressions for saxophone and orchestra", με σολίστα τον Θεόδωρο Κερκέζο, απέσπασε το βραβείο ποιότητας δισκογραφίας Pizzicato "Supersonic" και προτάθηκε από τη NAXOS για δύο υποψηφιότητες βραβείων "Grammy". Το Δεκέμβριο του 2007 πραγματοποίησε μια ιστορική συναυλία στην Αίθουσα Συναυλιών της Απαγορευμένης Πόλης του Πεκίνου, αφιερωμένη στο Ν. Καζαντζάκη, στο πλαίσιο του πολιτιστικού έτους της Ελλάδας στην Κίνα.

Τον Ιούνιο του 2008 κυκλοφόρησε στη διεθνή αγορά το νέο CD της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης με έργα του Ν. Σκαλκώτα, σε συνεργασία με τη δισκογραφική εταιρεία BIS, το οποίο περιλαμβάνει και πρώτες παγκόσμιες ηχογραφήσεις. Επίσης, τον Απρίλιο του 2009 κυκλοφόρησε το τρίτο CD της ορχήστρας με έργα του Ildebrando Pizzetti

από την εταιρεία NAXOS, το οποίο αποτελεί παγκόσμια πρώτη ηχογράφηση έργων του Ιταλού συνθέτη. Το CD, με έργα εμπνευσμένα από την ελληνική θεματολογία, απέσπασε την τιμητική διάκριση σε δισκογραφική εργασία ελληνικού ενδιαφέροντος που απένειμε τον Δεκέμβριο του 2009 η Ένωση Ελλήνων Θεατρικών και Μουσικών Κριτικών.

Τον Απρίλιο του 2009 η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης πραγματοποίησε μια ιστορική εμφάνιση στην αίθουσα Smetana Hall της τσεχικής πρωτεύουσας, συμπράττοντας με τη Φιλαρμονική Χωρωδία της Πράγας και ερμηνεύοντας το *Requiem* του G. Verdi. Τον Νοέμβριο του 2009 εμφανίστηκε στην Ιταλία, στο Θέατρο Μαντσόνι στην Πιστόια και στο Θέατρο Βέρντι στη Φλωρεντία, ενώ πρόκειται να εμφανιστεί στη Γερμανία την άνοιξη του 2010.

Ηλεκτρονική διεύθυνση: www.tssso.gr

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ HELLENIC MINISTRY OF CULTURE AND TOURISM

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ THESSALONIKI STATE SYMPHONY ORCHESTRA

Νέα δισκογραφική παραγωγή της ΚΟΘ

Από το Απρίλιο του 2009 κυκλοφορεί το πρώτο CD της ορχήστρας με αμιγώς ορχηστρικά έργα (και τρίτο στη σειρά CD της ΚΟΘ) του **Ildebrando Pizzetti**, ενός από τους σημαίνοντες Ιταλούς συνθέτες του 20ου αιώνα. Το CD κυκλοφορεί από την εταιρεία **NAXOS**, ενώ περιλαμβάνει και έργα που ηχογραφούνται για πρώτη φορά παγκοσμίως. Εβδομήντα λεπτά ρομαντικής μουσικής με έντονα ιμπρεσιονιστικά στοιχεία και ιδιαίτερο μεσογειακό χρώμα, με έμπνευση από την αρχαία ελληνική θεματολογία, αποτελούν τη νέα πρόκληση για την ΚΟΘ, αλλά και συγχρόνως τη νέα μεγάλη της κατάκτηση.

ΚΡΙΤΙΚΕΣ

«...Είναι μια θαυμάσια εκτέλεση, καλοπαιγμένη και ατμοσφαιρική... με γεμάτο αυτοπεποίθηση παίξιμο στα κόρνα και δυναμικές αποκορυφώσεις».
«...ο μάεστρος κ. Μιχαηλίδης και η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης ασφαλώς τιμούν τη μουσική δεόντως. Το CD προτείνεται ανεπιφύλακτα».

David Hurwitz, www.classicstoday.com/review.asp – May 2009

«...αυτό είναι ένα πληθωρικό ποικιλόχρωμο CD ορχηστρικής μουσικής, που είναι θαυμάσια εκτελεσμένη και ωφελείται σε μεγάλο βαθμό στην πειθαρχία και το σεβασμό απέναντι στο μουσικό υλικό που επιβάλλει ο μάεστρος...».

Uncle Dave Lewis, www.allmusic.com/cg/amg.dll – May 2009

«...Ο Μύρων Μιχαηλίδης και η ΚΟΘ, τονίζοντας εκείνα τα σημεία, εκείνες τις δυναμικές αλλαγές, τις τόσο αγαπημένες στην εκφραστική επιθυμία του Pizzetti, καταφέρνουν να δώσουν επαρκή απόδειξη, δηλαδή ένα μουσικό όραμα, που είναι σε θέση να «αποκαλύπτει», παρά να «αφηγείται», να οσμάνει τον ακροατή, όχι μόνο να τον κάνει συμμετοχο...».

Andrea Bedetti, guide.supereva.it/musica_classica/interventi/2009/05/contro-il-verismo - 9 May 2009 (Μετάφραση από τα Ιταλικά: Γωγώ Τσιντίκη)

«Όταν το ακούσετε, [θα είστε] ευγνώμονες για το εγχείρημα της Naxos να εξασφαλίσει την Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης, υπό τη διεύθυνση του Μύωνα Μιχαηλίδη, για την ηχογράφησή του, μαζί με αρκετά ακόμη έργα του Pizzetti, τα οποία ηχογραφούνται για πρώτη φορά... Είναι μια μαγική στιγμή στη Naxos».

Robert R. Reilly, insidecatholic.com/joomla/index.php - 28/5/2009

«...Είναι πραγματικά πολύ ταιριαστό το γεγονός ότι μια ελληνική ορχήστρα, η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης, παρουσιάζεται εδώ, λαμβάνοντας υπόψη τη γενικότερη συνάφεια με την Ελλάδα που έχει αυτό το CD. Έχοντας εμφανιστεί μόνο σε δύο ακόμη CD, είναι πιθανό να μην έχετε ακούσει ποτέ το σύνολο αυτό. Ωστόσο, αποτελεί πρότυπο τελειότητας, και υπό τη διεύθυνση του μάεστρου Μύωνα Μιχαηλίδη, οι εκτελέσεις είναι τεχνικά άριστες, εξαιρετικά ποικιλόχρωμες και γεμάτες ενθουσιασμό γι' αυτό το ασυνήθιστο ρεπερτόριο».

«Η ηχογράφηση είναι πολύ καλή από την άποψη της ηχοληψίας και ουσιαστικά αναπαράγει μια πειστική εικόνα της ορχήστρας σε έναν «ζεστό» χώρο. Τα ηχοχρώματα των οργάνων είναι αρκούντως φυσικά...».

Bob McQuiston, (Classical Lost and Found), www.CLOFO.com, P090710 – 13/7/2009

«Σίγουρα δεν είναι τυχαίο ότι η ορχήστρα σε αυτή την ηχογράφηση προέρχεται από την Ελλάδα: η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης, υπό τη διεύθυνση του Μύωνα Μιχαηλίδη. Αυτή η κατά τα άλλα σχετικά άγνωστη ορχήστρα, της οποίας οι προηγούμενες ηχογραφήσεις έργων του Νίκου Σκαλκώτα έτυχαν καλής αποδοχής... εκτελεί το Concerto dell'estate εξίσου καλά με την προηγούμενη ηχογράφηση του Gardelli και της ορχήστρας του (Orchestre de la Suisse Romande). Και βεβαίως αποδίδει το χαρακτήρα των υπόλοιπων έργων με ατμοσφαιρική ακρίβεια».

J. Scott Morrison, www.amazon.com/review/R2MESFGP1SW304 - 26/5/2009

«...Η ορχήστρα της Θεσσαλονίκης είναι μια εξαιρετική ομάδα και ο διευθυντής της, ο Μύρων Μιχαηλίδης, κατέχει και κατανοεί τις παρτιτούρες, προσδίδοντάς τους νέα και ζεστή χροιά...».

Siebe Riedstra, www.opusklassiek.nl/cd-recensies/cd-sr/spizzetti01.htm - mei 2009

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΝΙΕΦΣΚΙ

Προκόφιεφ και Αϊζενστάιν - η συνάντηση δύο μεγάλων πνευμάτων

Ύστερα από την προβολή της ταινίας *Modern Times* πριν ένα χρόνο, η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης επανέρχεται στο 'ραντεβού' της με τον κινηματογράφο με άλλη μια ταινία του χαρισματικού Ρώσου σκηνοθέτη Σεργκέι Αϊζενστάιν (1898-1948), την ταινία *Αλέξανδρος Νιέφσκι*, η μουσική της οποίας είχε γραφτεί από τον μεγάλο Ρώσο συνθέτη Σεργκέι Προκόφιεφ (1891-1953).

Ο Προκόφιεφ, τον οποίο από το 1927 άρχισε να απασχολεί η σκέψη της επιστροφής στην πατρίδα του, πρωτογνώρισε τον Αϊζενστάιν, όταν αυτός το 1929 ξεκίνησε ένα ταξίδι στην Ευρώπη και την Αμερική για να μελετήσει τις εξελίξεις στον τομέα του ομιλούντος κινηματογράφου. Ο Αϊζενστάιν έκλεισε το 1930 συμβόλαιο με το στούντιο της «Paramount», επειδή όμως όλες οι προτάσεις του απορρίφθηκαν από την εταιρία, ο Αϊζενστάιν πήγε στο Μεξικό, για να γυρίσει την ταινία *Que Viva Mexico*. Και εδώ ήταν άτυχος, αφού ο παραγωγός της ταινίας, με πρόφαση την υπέρβαση του προϋπολογισμού από τον Αϊζενστάιν, ακύρωσε την παραγωγή, ενώ είχε γυριστεί σχεδόν όλη η ταινία. Έτσι επέστρεψε το 1932 απογοητευμένος στη Ρωσία, όπου οι δυσκολίες του συνεχίζον, καθώς γρήγορα του έγινε αυστηρή κριτική για τους πειραματισμούς του με τον ήχο και για στείρο διανοουμενισμό. Η κύρια διέξοδός του σε αυτή την περίοδο ήταν η τοποθέτησή του στο Ινστιτούτο Κινηματογραφικών Σπουδών στη Μόσχα, όπου αφιερώθηκε –ουσιαστικά μέχρι το τέλος της ζωής του– στη διδασκαλία, ενώ διάφορα σχέδια για ταινίες δεν καρποφόρησαν.

Ο Προκόφιεφ τελικά επέστρεψε μόνιμα το 1935 στη Ρωσία και αντιμετώπισε παρόμοια προβλήματα κριτικής. Το μπαλέτο *Ρωμαιοί και Ιουλιέτα*, που είχε γράψει εκείνον τον καιρό, απορρίφθηκε και έτσι πρωτοπαίχτηκε το 1938 εκτός Ρωσίας. Ακόμη και η *Καντάτα* του για την *Επέτειο της επανάστασης του Οκτωβρίου*, έργο 74 (1936/37) απαγορεύτηκε και έγινε αποδεκτή αρκετά χρόνια μετά το θάνατο του συνθέτη.

Το 1937, κάποιες αλλαγές στις πολιτικές αντιλήψεις, οδήγησαν τον Στάλιν να αναθέσει, στο πλαίσιο της «εξύμνησης των ιστορικών ανδραγαθημάτων και επιτευγμάτων», το θέμα του *Αλέξανδρου Νιέφσκι* στον Αϊζενστάιν, ενώ άλλοι πήραν αντίστοιχες παραγγελίες (π.χ. ο Πετρόφ για τον *Μέγα Πέτρο*). Ο Αϊζενστάιν ξεκίνησε αμέσως την προετοιμασία, αλλά τα γυρίσματα άρχισαν μόλις στις 5 Ιουνίου του 1938. Για αυτό το ιστορικό δράμα, που είχε σκοπό να ενισχύσει τον πατριωτισμό των Ρώσων και να τονίσει την εικόνα των Γερμανών ως εχθρών, ο Αϊζενστάιν ήθελε τη μουσική να τη γράψει ο Προκόφιεφ. Ο συνθέτης δέχτηκε πολύ πρόθυμα, διότι «από καιρό θαύμαζε το εξαιρετικό ταλέντο του [Αϊζενστάιν] στη σκηνοθεσία». Στο τελευταίο του ταξίδι στο Χόλλυγουντ, από όπου είχε επιστρέψει τον προηγούμενο Μάιο, γνώρισε νέες τεχνολογίες στην κινηματογραφική παραγωγή της μουσικής. Επιπλέον είχε γράψει

λίγα χρόνια πριν τη μουσική για δύο ταινίες, *Υπολοχαγός Κίσε* έργο 60 (1933, η ταινία δεν παρουσιάστηκε) και *Pique Dame* έργο 70 (1936, δεν γυρίστηκε τελικά) και μαζί με τις όπερες και τα μπαλέτα του, ο Προκόφιεφ είχε αρκετή εμπειρία στη 'σκηνική' μουσική.

Μάλιστα η συνεργασία του συνθέτη με τον σκηνοθέτη ήταν τόσο αποδοτική, που ξανασυνεργάστηκαν με μεγάλη επιτυχία το 1942-1945 για την ταινία, *Ιβάν ο τρομερός*. Αυτή η ταινία έμελλε να είναι η τελευταία του, αφού ο Αϊζενστάιν ήταν άρρωστος και το β' μέρος του *Ιβάν* είχε δεχτεί ακόμη δριμύτερη κριτική. Πριν τον ξαφνικό θάνατό του το 1948, πρόλαβε να καταγράψει κάποια από τα δοκίμιά του, που φανερώνουν τις ενδιαφέρουσες και πρωτότυπες σκέψεις του σκηνοθέτη. Ο Προκόφιεφ, μολονότι υπέστη επίσης αυστηρή κριτική για το έργο του, συνέχισε να συνθέτει σχεδόν μέχρι το τέλος της ζωής του, που για ειρωνική σύμπτωση έτυχε την ίδια μέρα με το θάνατο του Στάλιν και πέρασε σχεδόν απαρατήρητο. Στις μέρες μας βέβαια και οι δύο καλλιτέχνες έχουν βρει την αναγνώριση που αρμόζει στο έργο τους.

Υπόθεση της ταινίας

Η υπόθεση αναφέρεται στη θρυλική μάχη του Αλέξανδρου Νιέφσκι εναντίον των Τευτόνων εισβολέων στα μέσα του 13^{ου} αιώνα. Ο πρίγκιπας Αλέξανδρος Νιέφσκι (την προσωνυμία 'Νιέφσκι' την πήρε από τη νίκη κατά των Σουηδών στο Νέβα) έχει αποτραβηχτεί από το στρατό και ζει με φίλους του ψαράδες. Ενώ όμως η ρωσική γη δεν είναι ακόμη ελεύθερη από τους Μογγόλους, εμφανίζεται μια νέα χειρότερη απειλή. Οι Τεύτονες ιππότες πλησιάζουν στο Νόβγκοροντ, αφού έχουν ήδη κατακτήσει, με τη βοήθεια ενός προδότη, την πόλη Πσκοφ, όπου συμπεριφέρθηκαν ιδιαίτερα βίαια. Ο Νιέφσκι πείθει τους πλούσιους του Νόβγκοροντ να ενωθούν με τους χωριάτες για να αντιμετωπίσουν τον εχθρό και τους οδηγεί στη λίμνη Πέιπους. Μέσα στο καταχείμωνο όλα έχουν παγώσει και ο Νιέφσκι σχεδιάζει να παγιδεύσει τους Τεύτονες στη λίμνη, ώστε να βουλιάξουν στα παγωμένα νερά. Ύστερα από μια σκληρή μάχη, την οποία κερδίζουν οι Ρώσοι, πράγματι οι Τεύτονες κατά τη φυγή τους πνίγονται στα νερά της λίμνης και ο Νιέφσκι επιστρέφει νικηφόρος στην πόλη.

Παράλληλα με την κύρια πλοκή, μέσα στην οποία προβάλλεται ο ήρωας και το πλήθος των στρατευμάτων, αναπτύσσεται και μια δευτερεύουσα πλοκή, η οποία ξεχωρίζει κάποια πρόσωπα από το μεγάλο πλήθος. Δύο πολεμιστές των Ρώσων, ο Μπουσλάι και ο Γκαβρίλο έχουν ερωτευτεί την ίδια κοπέλα, την Όλγα Δανίλοβα. Εκείνη θα δώσει το χέρι της όμως σε αυτόν που θα δείξει μεγαλύτερο θάρρος στη μάχη. Και οι δύο επιστρέφουν βαριά τραυματισμένοι. Ο Μπουσλάι τελικά ανακοινώνει πως πιο θαρραλέα απ' όλους είχε παλέψει η Βασίλισσα, η κόρη ενός αριστοκράτη από το Πσκοφ, που είχε σκοτωθεί από τους Τεύτονες. Δεύτερος ήταν ο Γαβρίλο, ο οποίος θα πάρει έτσι την Όλγα, ενώ ο ίδιος επέλεξε για γυναίκα του τη Βασίλισσα.

Μουσική

Η ταινία Αλέξανδρος Νιέφσκι είναι ουσιαστικά η πρώτη του Αϊζενστάιν, στην οποία χρησιμοποιήθηκε ήχος, αφού *Το Λιβάδι του Μπεζίν* (1937) διακόπηκε και απαγορεύτηκε. Το μεγαλύτερο βάρος δίνεται στη μουσική, ενώ τα σημεία λόγου ή άλλων ήχων είναι περιορισμένα. Αυτό όμως σήμαινε ότι η μουσική του Προκόφιεφ έπρεπε να προσαρμοστεί έτσι ώστε να ταιριάζει ακριβώς, καθώς η μουσική θα εντυπωνόταν πάνω στο φιλμ με τις εικόνες.

Η ταινία αυτή έχει ξεχωριστή σημασία στην ιστορία του κινηματογράφου, ακριβώς λόγω της ιδιαίτερης συνεργασίας των δύο καλλιτεχνών. Χρησιμοποίησαν δύο νέους τότε τρόπους συνεργασίας σε κάποιες σκηνές, όπως της μάχης στη λίμνη. Ο Προκόφιεφ έγραψε πάνω σε πρόχειρα σκίτσα πρώτα τη μουσική και στη συνέχεια ο Αϊζενστάιν γύρισε και 'έκοψε' τις σκηνές πάνω στη μουσική, ενώ σε άλλες περιπτώσεις, ο Προκόφιεφ έβλεπε τις 'γυρισμένες' σκηνές το βράδυ και την επόμενη μέρα μέχρι το μεσημέρι έφερνε τη μουσική γι' αυτές και η μουσική ταιρίαζε απόλυτα.

Από τα σημειώματα του Αϊζενστάιν φαίνεται ξεκάθαρα με πόση ακρίβεια δούλευε ο Προκόφιεφ: «Ο Προκόφιεφ λειτουργεί όπως ένα εκκρεμές. Ένα εκκρεμές που ποτέ δεν πάει μπροστά ή πίσω. Βρίσκει το στόχο του χρόνου με την ακρίβεια ενός πρωταθλητή της σκοποβολής... Προέρχεται από την αίσθηση της ακρίβειας που χαρακτηρίζει το έργο του. Της απόλυτης ακρίβειας με την οποία μεταφράζεται η εικόνα σε μαθηματικά ακριβόλογα εκφραστικά μέσα, που

ο Προκόφιεφ τα χαλιναγωγεί με ασάλινο χέρι». [...]

«Έχω εξηγήσει τους νόμους της συμφωνίας εικόνας-ήχου. Χρωστώ αυτή την ανακάλυψη στη συνεργασία μου με τον Προκόφιεφ στον Αλέξανδρο Νιέφσκι». [...]

«Πάντα μου έκανε εντύπωση η θαυμαστή ακρίβεια που ο Προκόφιεφ, ύστερα από δύο προβολές –το πολύ τρεις– μιας μονταρισμένης σκηνής και αφού εφοδιαζόταν με τις απαραίτητες πληροφορίες για τη χρονομέτρηση, έστελνε την άλλη μέρα μια μουσική που η κάθε της άρθρωση, ο κάθε της τονισμός εντασσόταν και ανταποκρινόταν απόλυτα όχι μόνο στο γενικό ρυθμό της δράσης, αλλά σε όλα τα λεπτά σημεία, σε όλες τις αποχρώσεις του μοντάζ».

«Ο Προκόφιεφ έχει το ταλέντο 'να ακούει' μέσα σε ένα ήχο την πλαστική του παράσταση».

Ο Προκόφιεφ όμως συμμετείχε λεπτομερώς και στην ηχογράφηση, χρησιμοποιώντας μεταξύ άλλων την τοποθέτηση κάποιων οργάνων είτε πολύ κοντά, είτε πιο μακριά από τα μικρόφωνα, ώστε να πετυχαίνει συγκεκριμένα ηχητικά εφέ. Για τη σκηνή της κορυφαίας μάχης, χώρισε την ορχήστρα σε διάφορες ομάδες και τις ηχογράφησε ταυτόχρονα σε ξεχωριστά στούντιο, στη συνέχεια πρόβαλε περισσότερο κάποιες ομάδες οργάνων, για να ξεχωρίσει τις διάφορες ομάδες στις σκηνές της μάχης. Επίσης, επέλεξε συγκεκριμένα όργανα για να χαρακτηρίσει ορισμένα στοιχεία. Έτσι χρησιμοποίησε τα βαριά χάλκινα πνευστά με πολεμικό ύφος και έντονες διαφωνίες για τους Τεύτονες ιππότες, ενώ τους Ρώσους τους απέδωσε με πιο μελωδικά όργανα και πιο ευχάριστες και λαϊκότερες μελωδίες.

Η μουσική της ταινίας αποτελείται από 21 ενότητες, σε αντίθεση με τις επτά, στις οποίες περιορίζεται η *Καντάτα Αλέξανδρος Νιέφσκι*, την οποία ο Προκόφιεφ επεξεργάστηκε από τη μουσική της ταινίας το 1939. Για την καντάτα ενίσχυσε την ορχήστρα ακόμη περισσότερο, ενώ χρησιμοποίησε και στις δύο περιπτώσεις χορωδία και προς το τέλος σόλο μέτζο σοπράνο σε μια συγκινητική άρια, ένα θρήνο ουσιαστικά για το χαμό των πεσόντων πολεμιστών. Ενδιαφέρον είναι επίσης ότι για το θέμα των Τευτόνων, τους οποίους ο Αϊζενστάιν παρουσιάζει απρόσωπους πίσω από τα κράνη τους (κάποια θυμίζουν τα κράνη των Ναζί), ο Προκόφιεφ έγραψε έναν ύμνο σε στυλ γρηγοριανής μελωδίας, χρησιμοποιώντας λατινικό στίχο, συμβολίζοντας έτσι τους καθολικούς ως εχθρούς της ορθόδοξης εκκλησίας. Κατά τα άλλα, ο Προκόφιεφ προτίμησε μια σύγχρονη μουσική γλώσσα, διότι πίστευε πως θα ήταν πιο κατανοητή από τους θεατές παρά μια 'αναπαράσταση' μιας μουσικής του μεσαίωνα.

Βρίσκει έτσι πολύ δυναμικούς ή πιο λυρικούς ρυθμούς που να υποστηρίζουν τις εικόνες απόλυτα, με αποκορύφωση βέβαια τη μεγάλη μάχη. Εδώ τα δύο 'αντίθετα' θέματα, τα οποία πριν ακούγονται εναλλάξ, 'συγκρούονται' κυριολεκτικά ταυτόχρονα μεταξύ τους, ώσπου το 'γερμανικό' θέμα διαλύεται και χάνεται μαζί με τον τελευταίο ιππότη. Η χρήση της χορωδίας δίνει επιπλέον έμφαση στο ρόλο του λαού, αν και στην προκειμένη ταινία δεν παίρνει την πρωτοβουλία, αλλά ακολουθεί τον μεγάλο ήρωα.

Παραστάσεις

Τα γυρίσματα ολοκληρώθηκαν στις 7 Νοεμβρίου του 1938 και η ταινία *Αλέξανδρος Νιέφσκι* πρωτοπαίχτηκε την 1 Δεκεμβρίου 1938 στο θέατρο Bolschoi στη Μόσχα με μεγάλη επιτυχία. Όμως, μετά τη συμφωνία μεταξύ Χίτλερ και Στάλιν τον Αύγουστο του 1939, απαγορεύτηκε, αφού ο αρχικός σκοπός της πολεμικής προπαγάνδας εναντίον των Ναζί δεν 'υφίστατο' πια. Αλλά όταν τα γερμανικά στρατεύματα εισχώρησαν το 1941 στη Ρωσία, ο ίδιος ο Στάλιν έδωσε εντολή να παιχτεί η ταινία, όχι μόνο στις πόλεις, αλλά κυρίως στο μέτωπο. Πράγματι βοήθησε στην ενίσχυση του ηθικού των Ρώσων να αντισταθούν και τελικά να νικήσουν τους Γερμανούς. Το 1941 απονεμήθηκε στον Αϊζενστάιν και σε κάποιους συνεργάτες του το βραβείο Στάλιν για την ταινία αυτή.

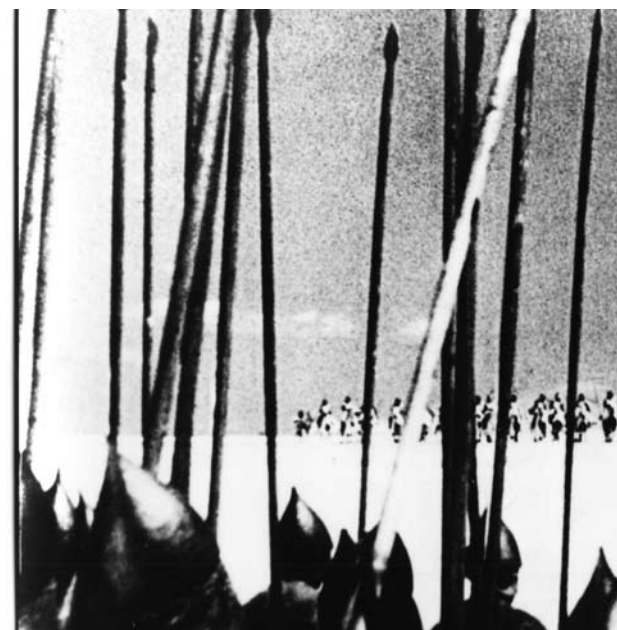
Ανακατασκευή της παρτιτούρας

Κατά διαστήματα διάφοροι προσπάθησαν να αναδημιουργήσουν τη μουσική, το αποτέλεσμα ήταν ωστόσο πάντα περιορισμένο, διότι ο αυθεντικός ήχος της ταινίας είχε αλλοιωθεί αρκετά από τις κόπιες και η αρχική παρτιτούρα δεν ήταν διαθέσιμη. Ακόμη και η *Καντάτα* έχει αρκετές διαφορές με την ταινία. Το 2003, με αφορμή τα 50 χρόνια από το θάνατο του Προκόφιεφ, δόθηκε η ευκαιρία στον μαέστρο και συνθέτη Frank Strobel (γεν. 1966) να μελετήσει το αρχικό χειρόγραφο, μαζί με σελίδες από Particell (σπαρτίτο) και 30 σελίδες σκίτσα του συνθέτη. Μαζί με την αρχική 'γραμμή' του ήχου στο φιλμ και την παρτιτούρα της *Καντάτας*, ο Strobel ανακατασκεύασε τη μουσική της ταινίας, η οποία θεωρείται πως είναι ουσιαστικά ταυτόσημη με την αρχική μουσική του Προκόφιεφ, αφού υπολογίζει και άλλες πληροφορίες (λ.χ. θέση μικροφώνων) για τη μουσική. Αυτή η μορφή του έργου παρουσιάστηκε στις 16 Οκτωβρίου 2003 στο Βερολίνο και στη Μόσχα στο ίδιο θέατρο με την πρεμιέρα της ταινίας στις 27 Νοεμβρίου 2004. Και στις δύο συναυλίες έπαιξε η Συμφωνική Ορχήστρα της Ραδιοφωνίας του Βερολίνου υπό τη διεύθυνση του Frank Strobel.

Evelin Voigtmann

Βιβλιογραφία:

- Γιάννης Βασιλειάδης, *ΣΕΡΓΚΕΙ ΜΙΧΑΗΛΟΒΙΤΣ ΑΪΖΕΝΣΤΑΙΝ*, Αθήνα 2003.
- Μάκης Μωραΐτης (επιμέλεια), *Η Οδύσσεια ενός σκηνοθέτη, Σεργκί Αϊζενστάιν*, Αθήνα χ.χρ.
- Frank Strobel, *Zur Rekonstruktion und Einspielung des Originalmanuskripts von Sergej Prokofjews Filmmusik*, European Filmphilharmonic, Berlin 2003.
- Wikipedia: S. Eisenstein / Alexander Newsky / Sergei Prokofiev.

CHRISTOF ESCHER

διευθυντής ορχήστρας

Ο Christof Escher γεννήθηκε στη Ζυρίχη σε μουσική οικογένεια με ιταλικές επιρροές. Η αγάπη του για το βιολοντσέλο και το κόρνο τον έφεραν σε επαφή με την ορχήστρα και είχαν ως αποτέλεσμα τη στροφή του προς το ρεπερτόριο της συμφωνικής μουσικής και της όπερας.

Σπούδασε στο Konservatorium και στη Musikhochschule της Ζυρίχης με τον Claude Starck και τον Werner Speth. Συνέχισε στο Παρίσι με μαθήματα βιολοντσέλου κοντά στον André Navarra στο Conservatoire National Supérieur de Musique de Paris, όπου μυήθηκε στην παράδοση της μεγάλης γαλλικής σχολής εγχόρδων, αποσπώντας βραβείο βιολοντσέλου και βραβείο μουσικής δωματίου.

Ο Christof Escher έδειξε ιδιαίτερο ταλέντο στη διεύθυνση ορχήστρας. Πήρε το δίπλωμά του από την τάξη του Pierre Dervaux στην École Normale de Musique de Paris. Παρακολούθησε σεμινάρια στο Παρίσι (Jascha Horenstein και Mstislav Rostropovich), στη Σιένα (Peter Maag), στο Ζάλτσμπουργκ (Milan Horvat, Carle Melles και Herbert von Karajan), στην Ολλανδία (Jean Fournet) και στη Βενετία (Franco Ferrara). Ταυτόχρονα, γνωρίζοντας ως τσελίστας όλα τα μουσικά στυλ, από το μπαρόκ μέχρι την αβάν γκαρντ, έχει εμφανιστεί ως σολίστ, ως μέλος μουσικής δωματίου και ως μέλος ορχήστρας, υπό τη διεύθυνση των Rudolph Kempe, Karl Bohm, Erich Leinsdorf, Yehudi Menuhin, Günter Wand κ.ά.

Οι μεγάλες του επιτυχίες στους διεθνείς διαγωνισμούς διεύθυνσης ορχήστρας “Gino Marinuzzi” (Σαν Ρέμο) και “Ernest Ansermet” (Γενεύη) σηματοδότησαν την αρχή μιας διεθνούς καριέρας. Έκτοτε έχει διευθύνει σε πολλές χώρες (Αυστρία, Βέλγιο, Τσεχία, Αγγλία, Γαλλία, Γερμανία, Ολλανδία, Ιταλία, Πολωνία, Ισπανία, Ελβετία, Ισραήλ, Ιαπωνία, Αργεντινή, Νότια Αφρική). Έχει συνεργαστεί με τους François René Duchable, Augustin Dumay, David Geringas, Gidon Kremer, Sylvania Marcovici, Jaime Laredo, Mikhail Rudy, Gil Shaham, Grigoriy Sokolov, Christian Zacharias και άλλους γνωστούς σολίστες, καθώς και με πολλά νέα ταλέντα.

Το επιτυχημένο του ντεμπούτο στην Όπερα της Ζυρίχης τον οδήγησε να διευθύνει πολλές παραστάσεις όπερας σε Γερμανία, Ολλανδία, Πολωνία, Ισπανία, Ελβετία και στο Teatro Colon του Μπουένος Άιρες, όπου έλαβε τη «Διάκριση της Χρονιάς» από την Ένωση Μουσικοκριτικών.

Το ρεπερτόριό του περιλαμβάνει όπερες των Χάυντν, Μότσαρτ, Ροσσίνι, Ντονιτσέτι, Μπελίνι, Βέρντι, Πουτσίνι, Λεονκαβάλο, Μπιζέ, Γκουνώ, Μασνέ, Ραβέλ, Ντβόρζακ, Μαρτινού, Τσαϊκόφσκι, Μουσσόργκσκι, Βέμπερ, Μάρσνερ, Βάγκνερ, Χούμπερτικ, Στράους, Μπεργκ, αλλά και μοντέρνους συνθέτες. Ο Christof Escher έχει συνεργαστεί με διεθνούς φήμης τραγουδιστές (Αγνή Μπάλτσα, Kathleen Battle, Teresa Berganza, Graziella Sciutti, Theo Adam, Francisco Araiza, Peter Dvorsky, Matti Salminen, Neil Shicoff).

Για μια δεκαετία ήταν συνεργαζόμενος μαέστρος της Ορχήστρας Δωματίου της Ζυρίχης, γενικός διευθυντής του θεάτρου Görlitz και της Neue Lausitzer Philharmonie, καθώς και μουσικός διευθυντής του διεθνούς φήμης Netherlands Dance Theater (Jiri Kylian). Έχει προσκληθεί να διευθύνει στα φεστιβάλ Ζάλτσμπουργκ, Λουκέρνης, Ζυρίχης, Βισμπάντεν, Μπορντώ, Μπράτφορντ κ.ά. Έχει διευθύνει τις παγκόσμιες πρεμιέρες από τις όπερες *Nathans Tod* (Jan Muller Wieland/George Tabori) και *Chacun son singe* (Eric Gaudibert), πολλές χορογραφίες του Jiri Kylian και του Hans van Manen και πολλά συμφωνικά έργα.

Συναυλίες του έχουν μεταδοθεί ραδιοφωνικά, ενώ έχει ηχογραφήσει CD για το ραδιόφωνο και την τηλεόραση. Ανάμεσα στις ποικίλες του δραστηριότητες συμπεριλαμβάνονται εργαστήρια ορχήστρας, διδασκαλία, μουσική κινηματογράφου, συμφωνικό ροκ και συναυλίες με αφήγηση για παιδιά και για όλη την οικογένεια.

MARIA ΚΑΡΑΓΕΒΡΕΚΗ - LA VITA **μέτζο σοπράνο**

Η Μαρία Καραγεβρέκη - La Vita σπούδασε φωνητική μουσική με τον Φραγκίσκο Βουτσίνο και ηθοποιία με τον Θάνο Κωτσόπουλο. Μελέτησε θεωρητικά με τον Χάρη Χανθουδάκη στο Ωδείο Atheneum και στο Εθνικό Ωδείο και πήρε δίπλωμα αρμονίας, αντίστιξης και μονωδίας.

Υπήρξε μέλος της Εθνικής Λυρικής Σκηνής και του Εργαστηρίου Παλαιάς Μουσικής.

Εμφανίστηκε σε συναυλίες με έργα Ελλήνων συνθετών στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών και συνεργάστηκε με την Ένωση Ελλήνων Μουσουργών για τη σειρά Millennium στην Ελλάδα και στην Αμερική.

Ηχογράφησε έργα με την ΕΡΑ, καθώς και με τη Φιλαρμονική Ορχήστρα της Αρμενίας στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών.

Το 1993 εγκαταστάθηκε στη Βοστώνη και στη συνέχεια στη Νέα Υόρκη, όπου τελειοποίησε την τεχνική φωνής και ρεπερτορίου με διάσημους μάεστρους και δασκάλους φωνητικής, όπως οι Joan Dornemann (βοηθός του James Levine της Metropolitan Opera), Denisse Masse, Mario Vitale, Maria Farnworth, Christa Ludwig (σεμινάρια).

Συμμετείχε σαν σολίστ στις όπερες *Cavaleria Rusticana* (Lola), *Rigoletto* (Maddalena), *Werther* (Charlotte), *Norma* (Adalgisa), *Madame Butterfly* (Suzuki) σε διάφορα workshops στο θέατρο Amato της Νέας Υόρκης και στο Ameno της Ιταλίας.

Τραγούδησε σα σολίστ στο Carnegie Hall της Νέας Υόρκης σε 2 μοντέρνες όπερες του Berkey. Επίσης, έχει δώσει συναυλίες σε Βοστώνη, Νέα Υόρκη και Κρεμόνα της Ιταλίας.

Το καλοκαίρι του 2007 ερμήνευσε το ρόλο της Amneris από την όπερα *Aida* του G. Verdi με την Όπερα Θεσσαλονίκης.

ΜΙΚΤΗ ΧΟΡΩΔΙΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Η «Μικτή Χορωδία Θεσσαλονίκης», που είναι συνέχεια και μετεξέλιξη της «Χορωδίας Θεσσαλονίκης», η οποία ιδρύθηκε το 1987, αποτελείται από σπουδαστές και αποφοίτους Ανώτερων και Ανώτατων Μουσικών Σχολών. Στο ευρύτατο ρεπερτόριό της περιλαμβάνονται έργα Αναγέννησης, Κλασικής και Ρομαντικής περιόδου, ορατόρια, όπερες, musicals, έργα σύγχρονων Ελλήνων και ξένων συνθετών, καθώς και πρώτες εκτελέσεις έργων στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Έχει εμφανιστεί κατ' επανάληψη στα «ΔΗΜΗΤΡΙΑ», στο Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης και Αθηνών, στο Ηρώδειο, στη Λυρική Σκηνή, στις «Διεθνείς Μουσικές Ημέρες» στα πλαίσια του Ελληνικού Φεστιβάλ, αλλά και σε ποικίλα φεστιβάλ άλλων πόλεων της Ελλάδας και έχει συνεργαστεί

με ελληνικές και ξένες ορχήστρες σε όπερες και ορατόρια.

Επιπλέον, πραγματοποίησε εμφανίσεις στην Κωνσταντινούπολη, την Ισπανία, τη Βιέννη, την Ουγγαρία, την Πράγα, την Ουαλία, το Λονδίνο, τη Φιλανδία, τη Ρωσία, την Τουρκία, τη Ρώμη, την Αγία Πετρούπολη και την Αλβανία και έχει τιμηθεί με χρυσά, αργυρά και χάλκινα μετάλλια στους Διεθνείς Διαγωνισμούς Αθηνών, Λανγκολέν και Ρώμης.

Συμμετείχε σε πολλές από τις επίσημες εκδηλώσεις του Οργανισμού Πολιτιστικής Πρωτεύουσας «Θεσσαλονίκη 1997», καθώς και στην τελετή λήξης, με έργα ρεπερτορίου και έργα σε πρώτη εκτέλεση των Μ. Αδάμη, Ν. Αστρινίδη, Α. Μπαλτά, Χ. Σαμαρά και Μ. Καλομοίρη.

Πήρε μέρος στην Πολιτιστική Πρωτεύουσα «Πράγα 2000» με έργα Τσέχων συνθετών, παρουσία του συνθέτη Peter Eben και στην Πολιτιστική Πρωτεύουσα «Πάτρα 2006».

Από το 1993 συμπράττει με τη Συμφωνική Ορχήστρα του Δήμου Θεσσαλονίκης, ενώ έχει επίσης συμπράξει με την Κρατική Ορχήστρα Αθηνών και Θεσσαλονίκης, τη Συμφωνική Ορχήστρα της ΕΡΤ και τις Συμφωνικές Ορχήστρες Πράγας, Σόφιας, Καϊνιτς, Βεσφαλίας, Ρουμανίας, Ουαλίας και Άγκυρας.

Συνεργάστηκε με το Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης και Αθηνών, τη Λυρική Σκηνή, το Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος, το ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Βέροιας, την Πολιτιστική Ολυμπιάδα και το Υπουργείο Πολιτισμού, το Μουσείο Βυζαντινών Οργάνων, το Δήμο Θεσσαλονίκης και το Δήμο Αθηναίων. Επίσης, με Έλληνες και ξένους μαέστρους και καλλιτέχνες όπως με τους Μ. Θεοδωράκη, Γ. Μαρκόπουλο, Γ. Καζαντζή, Μ. Φραγκούλη, G. Bregonic και Z. Praisner.

Το καλοκαίρι του 2001 εμφανίστηκε στο Ηρώδειο συμμετέχοντας στην όπερα *Κωνσταντίνος Παλαιολόγος* του Μ. Καλομοίρη, στα πλαίσια του Ελληνικού Φεστιβάλ, καθώς και στο αρχαίο θέατρο της Εφέσου, ερμηνεύοντας τη *Συμφωνία της Λεβεντιάς* του ίδιου συνθέτη.

Από το Σεπτέμβριο του 2001 συμμετέχει στην εναρκτήρια συναυλία των «ΔΗΜΗΤΡΙΩΝ» με έργα των G. Mahler, L. Beethoven, J. Haydn, C. Orff και επίσης στις παραγωγές όπερας του Οργανισμού Μεγάλου Μουσικής Θεσσαλονίκης (*Rigoletto, Momo, Madama Butterfly, Cavaleria Rusticana, Le Nozze di Figaro, Lucia di Lammermour, Trovatore, Turandot, I Puritani*). Επιπλέον, έχει λάβει μέρος στα ορατόρια *9η Συμφωνία* του L. Beethoven, *Κατά Ματθαίον πάθη* του J. S. Bach, gala αφιερωμένα στην οικογένεια των Strauss και άλλα.

Έχει συνεργαστεί με την Όπερα Θεσσαλονίκης στις όπερες *Die Fledermaus, Aida, I Pagliacci* και *Oedipous Tyrannos*.

Τη χορωδία διευθύνει από την ίδρυσή της η Μαίρη Κωνσταντινίδου.

ΜΑΙΡΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ

μουσική διδασκαλία

Γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη. Ολοκλήρωσε τις μουσικές της σπουδές στο Κρατικό Ωδείο Θεσσαλονίκης και συγκεκριμένα τα μαθήματα πιάνου στην τάξη της Χρ. Καλαϊτζή και τα ανώτερα θεωρητικά μαθήματα στην τάξη του Θ. Μιμίκου.

Σπούδασε διεύθυνση χορωδίας με τους Δ. Αγραφιώτη, P. Erdei και G. Titner στην Ελλάδα, την Ουγγαρία και την Αγγλία αντίστοιχα.

Συνεργάστηκε με τη Λυρική Σκηνή Αθηνών, το Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος, την Όπερα Θεσσαλονίκης, την Κρατική Ορχήστρα Αθηνών και Θεσσαλονίκης, τη Δημοτική

Ορχήστρα Θεσσαλονίκης, τη Συμφωνική Ορχήστρα της ΕΡΤ, καθώς και με τον Οργανισμό Μεγάλου Μουσικής Θεσσαλονίκης και Αθηνών σε παραγωγές όπερας και σε ορατόρια.

Επίσης, εμφανίστηκε στην Αμερική και τον Καναδά σε συναυλίες μουσικής δωματίου, εκπροσώπησε το Δήμο Θεσσαλονίκης στη Β' Biennale Νέων Καλλιτεχνών στη Βαρκελώνη και πραγματοποίησε ηχογραφήσεις στην ΕΡΤ 3 και στο Γ' Πρόγραμμα.

Διηύθυνε στη Βουδαπέστη τη «Χορωδία Νέων Ευρώπης», στην Πράγα τη «Silesian Χορωδία», τη «Χορωδία Ραδιοφωνίας» της Στουτγκάρδης και τη «Χορωδία του Ινστιτούτου Kodaly».

Προσκεκλημένη από την Πολιτιστική Πρωτεύουσα «Στοκχόλμη 1998», διηύθυνε τη «Χορωδία της Ραδιοφωνίας της Στοκχόλμης» και τη «Χορωδία της Upsala».

Κατέκτησε τη 2^η θέση στο Διεθνή Διαγωνισμό Νέων Μαέστρων Χορωδίας στην Πράγα το 1995.

Διηύθυνε τη «Χορωδία Θεσσαλονίκης» από την ίδρυσή της, με την οποία κατέκτησε ένα χρυσό, δύο αργυρά και τρία χάλκινα μετάλλια και εμφανίστηκε σε Φεστιβάλ της Ελλάδας και του εξωτερικού και σε συνέχεια αυτής, τη «Μικτή Χορωδία Θεσσαλονίκης».

Διευθύνει, επίσης, τις Χορωδίες «Αποφοίτων ΑΝΑΤΟΛΙΑ», τη Χορωδία του Κρατικού Ωδείου Θεσσαλονίκης, ενώ από το καλοκαίρι του 2004 διδάσκει και διευθύνει τη «Χορωδία της Θερινής Ακαδημίας της Πράγας».

Δισκογραφικές παραγωγές της ΚΟΘ CD Recording Productions by the TSSO

ΝΕΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ

Από τον Ιούνιο 2008 κυκλοφορεί επίσημα στη διεθνή αγορά το νέο CD της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης σε συνεργασία με τη διεθνή φήμη δισκογραφική εταιρεία BIS. Η ηχογράφηση αυτή, περιλαμβάνει αποκλειστικά έργα του Νίκου Σκαλκώτα, μερικά από τα οποία κυκλοφορούν για πρώτη φορά παγκοσμίως, με τη συμμετοχή διαπρεπών Ελλήνων καλλιτεχνών.

NEW ISSUE

In June 2008 the new CD of the Thessaloniki State Symphony Orchestra was officially released worldwide, in partnership with internationally acclaimed label BIS Records. This recording contains exclusively works by Nikos Skalkottas, some of which are world premiere recordings, featuring eminent Greek artists.

Οι απεριόριστες δυνατότητες του σαξοφώνου αξιοποιούνται στο έπακρο, σε αυτή την ευρείας γκάμας συλλογή έργων Ελλήνων συνθετών του 20ου αιώνα, σε πρώτη παγκόσμια ηχογράφηση με τον διακεκριμένο Έλληνα σαξοφωνίστα Θεόδωρο Κερκέζο. Το πρώτο CD της ΚΟΘ με την εταιρεία NAXOS έχει αποσπάσει διθυραμβικές κριτικές και διεθνείς διακρίσεις.

The saxophone's unlimited capabilities are being exploited to the full in this broad collection of works by Greek 20th-century composers, in a world premiere recording with distinguished Greek saxophonist Theodore Kerkezos. TSSO's first CD with the NAXOS label has received raving reviews and international distinctions.

ΒΡΑΒΕΙΟ
SUPERSONIC
pizzicato.lu
02/2007

ALEXANDER NEVSKY

WORLD CINEMA CONCERT

Director: **Sergei Eisenstein**
Music: **Sergei Prokofiev**

Assistant director: **Dmitri Vasilyev**
Script: **Pyotr Pavlenko, Sergei Eisenstein**
Camera: **E. Tissé, S. Uralov**
Editing: **Esfir Tobak**

Christof Escher
conductor

Maria Karagevreki - La Vita
mezzo soprano

Mixed Choir of Thessaloniki

Mairy Konstantinidou
chorus master

Duration: 1:45'

Production company: Mosfilm (1938)

Film courtesy of **MOS Films**
Music courtesy of **Sikorski Musikverlage**

FRIDAY, FEBRUARY 12th, 2010
THESSALONIKI CONCERT HALL, 21:00

CAST

Aleksander Nevsky:	Nikolai Cherkasov
Vasili Buslay:	Nikolai Okhlopkov
Gavrilo Oleksich:	Andrei Abrikosov
Pavsha (mayor of Pskov):	Vasili Novikov
Ignat (master armorer):	Dmitri Orlov
Domash Tverdislavich (boyar):	Nikolai Arsky
Olga:	Vera Ivashova
Balk (master of the Teutonic Order):	Vladimir Yershov
Timoferevna (Buslay's mother):	Varvara Massalitinova
Vasilisa:	Aleksandra Danilova
Tverdilo (traitor):	Sergei Blinnikov
Anani (monk):	Ivan Lagutin
Archibishop:	Lev Fenin
Black-hooded monk:	Naum Rogozhin

**In collaboration with European Film Philharmonic
FILMPHILHARMONIC EDITION**

Προσεχώς

19/02 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 19 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ
Μ.Μ.Θ., 21:00

διευθυντής ορχήστρας
βιολί
βιολοντσέλο

Paul Chiang
Αντώνης Σουσάμογλου
Ρενάτο Ρίπο

Johannes Brahms Τραγική Εισαγωγή, έργο 81
Διπλό Κοντσέρτο για βιολί, βιολοντσέλο
και ορχήστρα σε λα ελάσσονα, έργο 102

Ludwig van Beethoven Συμφωνία αρ. 7 σε λα μείζονα, έργο 92

Όταν ο Μπραμς έγραφε, «η μία κλαίει ενώ η άλλη γελάει», αναφερόταν στη σχέση της εύθυμης «Ακαδημαϊκής» Εισαγωγής (έργο 80) με την αδελφή της, την «Τραγική», που εδώ ανοίγει την αυλαία για το μεγαλεπήβολο Διπλό Κοντσέρτο του συνθέτη. Όσο για την Έβδομη Συμφωνία του Μπετόβεν, ο Βάγκνερ την έχρισε «αποθέωση του χορού» λόγω της αστήρευτης ρυθμικής της ζωντανίας.

26/02 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 26 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ
Αίθουσα Τελετών Α.Π.Θ., 21:00

ΒΡΑΔΙΑ ΙΣΠΑΝΙΚΗΣ ΚΑΙ
ΛΑΤΙΝΟΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

διευθυντής ορχήστρας
πιάνο

Enrique Batiz
Χαράλαμπος Αγγελόπουλος

Joaquin Turina La Oración del Torero, έργο 34
Isaac Albéniz Κοντσέρτο για πιάνο και ορχήστρα, έργο 78
Heitor Villa-Lobos Bachianas brasileiras αρ. 7
Alberto Ginastera Estancia Suite

Τα έργα της συναυλίας, με εξαίρεση την **Estancia Suite**, είναι Α' εκτελέσεις από την ΚΟΘ

Την αποψινή συναυλία θα πλημμυρίσουν ρυθμοί και μελωδίες με έντονο εθνικό χρώμα, από την Ιβηρική χερσόνησο ως τις εύφορες πεδιάδες της Αργεντινής. Ένα καλειδοσκόπιο διαθέσεων, με τρεις πρώτες εκτελέσεις: την Προσευχή του Ταυρομάχου, το σοπενικό έμπνευσης κοντσέρτο του Αλμπένιθ (επονομαζόμενο «φανταστικό») και την έβδομη από τις εννιά σουίτες του Βίλα-Λόμπος, όπου ο Μπαχ συναντά το βραζιλιάνικο φολκλόρ.

TIMES ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ Κ.Ο.Θ.

	1 ^η κατ.	2 ^η κατ.	3 ^η κατ.
Πλατεία Α'	30 €	25 €	20 €
Πλατεία Β' - Θεωρεία	25 €	20 €	15 €
Εξώστης	20 €	15 €	10 €

Μειωμένο* - Ομαδικό			
Πλατεία - Θεωρεία	20 €	15 €	10 €
Εξώστης	15 €	10 €	7 €

*εκπαιδευτικοί, φοιτητές, μαθητές, σπουδαστές ωδείων

Οικογενειακό

	1 ^η κατ.	2 ^η κατ.	3 ^η κατ.
Πλατεία Α'	60 €	50 €	40 €
Πλατεία Β' - Θεωρεία	50 €	40 €	30 €
Εξώστης	40 €	30 €	20 €

1η κατηγορία: Συναυλίες: 1/1, 5/3, 26/3, 21/5
2η κατηγορία: Συναυλίες: 15/1, 22/1, 12/2, 26/2
3η κατηγορία: Συναυλίες: 19/2, 19/3, 7/5, 11/6

TIMES ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ [-25%]

Α' ΠΑΚΕΤΟ (Συνολικό) - 12 συναυλίες

[1/1, 15/1, 22/1, 12/2, 19/2, 26/2, 5/3, 19/3, 26/3, 7/5, 21/5, 11/6]

Πλατεία Α'	225 €
Πλατεία Β' - Θεωρεία	180 €
Εξώστης	135 €
Φοιτητική Συνδρομή-Ειδική τιμή	120 €
Όλες οι ζώνες (εκτός πλατείας Α')	

Β' ΠΑΚΕΤΟ (Επιλογής)

Δημιουργήστε το δικό σας συνδρομητικό πακέτο με τις μουσικές προτιμήσεις της αρεσκείας σας, σε οποιαδήποτε ζώνη, επιλέγοντας τουλάχιστον 4 συναυλίες, με την έκπτωση του 25% στη τιμή του εισιτηρίου, που ισχύει για όλα τα συνδρομητικά πακέτα.

TIMES ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΙΚΩΝ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ Κ.Ο.Θ.

	1 ^η κατ.	2 ^η κατ.	3 ^η κατ.
Πλατεία Α'	23 €	19 €	15 €
Πλατεία Β' - Θεωρεία	19 €	15 €	11 €
Εξώστης	15 €	11 €	8 €

Μειωμένο* - Ομαδικό			
Πλατεία - Θεωρεία	15 €	11 €	8 €
Εξώστης	11 €	8 €	5 €

*εκπαιδευτικοί, φοιτητές, μαθητές, σπουδαστές ωδείων

1η κατηγορία: Συναυλίες: 1/1, 5/3, 26/3, 21/5
2η κατηγορία: Συναυλίες: 15/1, 22/1, 12/2, 26/2
3η κατηγορία: Συναυλίες: 19/2, 19/3, 7/5, 11/6

Πληροφορίες για συνδρομές στο τηλέφωνο:
2310 257910

Εισιτήρια και συνδρομές προπωλούνται στο Ταμείο της ΚΟΘ (Εθν. Αμύνης 2, Μέγαρο Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών), Δευτέρα έως Παρασκευή 9:00-15:00

Την ημέρα της εκάστοτε συναυλίας το ταμείο της ΚΟΘ λειτουργεί 10:00-13:00 (Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών) και 19:00-21:00 (στο χώρο της συναυλίας)

Τηλέφωνο ταμείου ΚΟΘ: 2310 236990

Ιστοσελίδα: www.tssg.gr

Εισιτήρια προπωλούνται από τα εκδοτήρια της πλατείας Αριστοτέλους και από το κατάστημα i-stores (www.i-stores.gr):

- Γρ. Λαμπράκη 16 (Εύοσμος, 2310 282020)

Τηλ. πληροφοριών και κρατήσεων εισιτηρίων i-stores:
801 11 15 16 17(αστική χρέωση)

Η ΚΟΘ διατηρεί το δικαίωμα -αν χρειαστεί- να τροποποιήσει το πρόγραμμα.

Η είσοδος μετά την έναρξη της συναυλίας επιτρέπεται μόνο στο διάλειμμα.

Η είσοδος στη συναυλία επιτρέπεται σε παιδιά 6 ετών και άνω.

Απαγορεύεται αυστηρά η βιντεοσκόπηση, η φωτογράφιση και η μαγνητοφώνηση κατά τη διάρκεια της συναυλίας.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Μύρων Μιχαηλίδης
e-mail: director@tssso.gr

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

Φίλιππος Χατζησίμου
Τηλ. 2310 257920
e-mail: philh@tssso.gr

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ

Μίνα Παπακωνσταντίνου
Τηλ. 2310 257940
e-mail: secretary@tssso.gr

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ
Εξωτερική συνεργασία

Δέσποινα Ντάρτζαλη
Τηλ. 6936 570398
e-mail: press@tssso.gr

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Μαρία Νιμπή
Τηλ. 2310 257900
e-mail: maria@tssso.gr
Νίκος Κυριακού
Τηλ. 2310 257910
e-mail: info@tssso.gr

ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ

Μανώλης Αδάμος
Τηλ. 2310 589159
e-mail: economics@tssso.gr
Έφη Τερζή
Τηλ. 2310 589157
e-mail: accounting@tssso.gr

ΠΡΟΒΟΛΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Νίκος Κυριακού
Τηλ. 2310 257910
e-mail: info@tssso.gr

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ-
ΠΡΟΒΟΛΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Μαριέτα Γαϊτάνη
Τηλ. 2310 257929
e-mail: pr-media@tssso.gr

ΜΟΥΣΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ-
ΜΟΥΣΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Βαγγέλης Γιασημακόπουλος
Τηλ. 2310 589156
e-mail: library@tssso.gr

ΤΑΜΕΙΟ ΠΩΛΗΣΗΣ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ

Έλενα Παράσχου
Τηλ. 2310 236990

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΜΟΥΣΙΚΩΝ

Τηλ. 2310 257925
e-mail: smykoth@gmail.com

Η ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΚΟΘ

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Μονή Λαζαριστών,
Κολοκοτρώνη 21
564 30 Θεσσαλονίκη
Τηλ. 2310 589156/157/159
Fax. 2310 604854

ΑΙΘΟΥΣΑ ΔΟΚΙΜΩΝ ΚΟΘ

(πρώην κινηματοθέατρο Παλλάς)
Λεωφ. Νίκης 71-73,
546 22 Θεσσαλονίκη
Τηλ. 2310 257900/902/910
Fax. 2310 252035

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

www.tssso.gr

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ:

